

Téma 4:

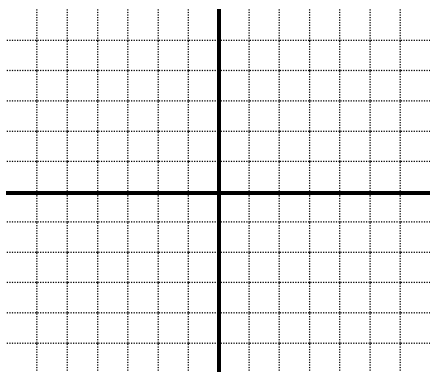
(převody jednotek, funkce, konstrukční úlohy, osová a středová souměrnost)

Převody jednotek

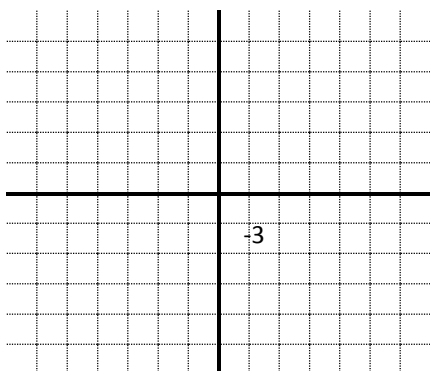
- 1) Kolik gramů je pět třetin z 2,1 kilogramu?
a) 1 260 g   **b) 3 500 g**   c) 17 000 g   d) 700 g
- 2) Přednáška trvala 80 minut a skončila v 17:35. Jirka na ni přišel v 16:20. Kolik úvodních minut přednášky Jirka nestihl. (5 minut)
- 3) Kolikrát je menší je úhel $0^{\circ}45'$ než úhel 6° ? (8 krát)
- 4) Kolik cm^2 je jedna šestnáctina z jednoho m^2 ?
a) $6,25 \text{ cm}^2$ b) 16 cm^2 **c) 625 cm^2**   d) $1 600 \text{ cm}^2$ e) jiný výsledek
- 5) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), či nikoli (N).
	A	N
$3,2 \text{ dm} + 25 \text{ mm} = 32,25 \text{ cm}$	☐	☐
$5 \text{ m}^2 - 200 \text{ cm}^2 = 498 \text{ dm}^2$	☐	☐
$2,3 \text{ m}^3 = 2 300 \text{ litrů}$	☐	☐
- 6) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), či nikoli (N).
	A	N
Čtvrtina jednoho kg je 250 g.	☐	☐
400 m je možné rozdělit na 1 000 stejných dílů délky 40 cm.	☐	☐
Čtyři čtverce o obsahu 25 cm^2 mají dohromady obsah 1 m^2 .	☐	☐
- 7) Kolik cm^3 vznikne sečtením:
 $5 \text{ dm}^3 + 32 \text{ cm}^3 + 20 \text{ mm}^3 + 3,2 \text{ l} + 0,78 \text{ hl} + 0,02 \text{ m}^3 =$ (106 232,02 cm^3)
- 8) Vypočtěte, kolik procent je 75 cm^2 z $1,5 \text{ m}^2$.
a) 50 %   b) 0,05 %   c) 5 %   **d) 0,5 %**
- 9) 1 hodina a 40 minut je
a) $5/72$ dne   b) $3/52$ dne   c) $5/48$ dne   d) $2/45$ dne   e) $5/42$
- 10) Kolik metrů je:
 $5 \text{ km } 12 \text{ m } 2 \text{ cm} =$ m
- 11) Převeďte 56,002 m na metry, decimetry, centimetry a milimetry:
 $56,002 \text{ m} =$ m   dm   cm   mm
- 12) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé:
a) Všechnu vodu z plného válce o objemu 27,5 l je možné přelít do krychle o hraně 0,3 m	☐ A	☐ N
b) Pole o celkové výměře 150 ha je menší než vesnice o rozloze 1 500 000 m^2 .	☐ A	☐ N
c) Petr hodil míčem 0,023 km, což bylo méně než Pavel, který hodil 20 300 mm.	☐ A	☐ N

Funkce

- 1) Zakreslete body K, L a M do souřadného systému Oxy, jsou-li dány jejich souřadnice: K[-3;0]; L[0;-2]; M[4;3].

- 2) Zakreslete body K, L a M do souřadného systému Oxy, jsou-li dány jejich souřadnice: K[-1;3]; L[6;4]; M[3;0].

- 3) Dušan si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Dušan změřil, že za 20 minut přepíše 8 dotazníků. V tabulce doplňte chybějící hodnoty.

Počet minut (m)		20	30	
Počet dotazníků (d)	6	8		20

- 4) Zásoby jídla v základním horolezeckém táboře vystačí čtyřem osobám na 6 dnů. Počet dnů (d), které mohou horolezci strávit v táboře, je nepřímo úměrný počtu osob (o) přebývajících v táboře. V tabulce doplňte chybějící hodnoty.

Počet osob (o)	4			12
Počet dnů (d)	6	4	3	

- 5) Renata si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Renata změřila, že za 21 minut přepíše 6 dotazníků. V tabulce doplňte chybějící hodnoty.

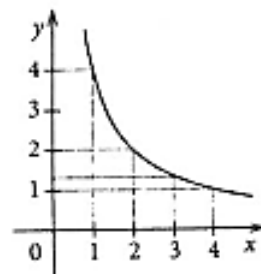
Počet minut (m)		21	28	
Počet dotazníků (d)	4	6		14

- 6) Zásoba krmiva dovezena na ranč vystačí šesti poníkům na 8 dnů. Počet dnů (d), během nichž se zásoba krmiva spotřebuje, je nepřímo úměrný počtu poníků (p) žijících na ranči. V tabulce doplňte chybějící hodnoty.

Počet poníků (p)	6			16
Počet dnů (d)	8	6	4	

7) Na obrázku je graf nepřímé úměrnosti pro $x > 0$. Jaký je zápis této funkce?

- a) $f: y = -\frac{4}{x}$ b) $f: y = \frac{2}{x}$ c) $f: y = \frac{x}{4}$ d) $f: y = \frac{4}{x}$

8) Pro kterou z uvedených hodnot proměnné x nabývá funkce $f: y = \frac{7}{x}$ největší funkční hodnoty?

- a) $x = -1/7$ b) $x = 1$ c) $x = 7$ d) $x = 1/7$

9) Určete, která lineární funkce prochází body $A[2;2]$ a $B[5;14]$

- a) $f: y = 2x - 2$ b) $f: y = 2x + 4$ c) $f: y = 3x - 1$ d) $f: y = 4x - 6$

10) Tabulka určuje vztah mezi proměnnými x a y . Který z následujících funkčních předpisů platí pro takový vztah?

- a) $y = 2x + 2$ b) $y = x + 6$ c) $y = 3x - 2$ d) $y = 3x + 1$

x	4	8	10	12
y	10	22	28	34

11) Tabulka určuje vztah mezi proměnnými x a y . Která z následujících rovnic vyjadřuje tento vztah?

- a) $y = 2(x - 5)$ b) $y = 3(x + 1)$ c) $y = 3(x - 4)$ d) $y = 2(x - 4)$

x	2	3	4	5
y	-6	-3	0	3

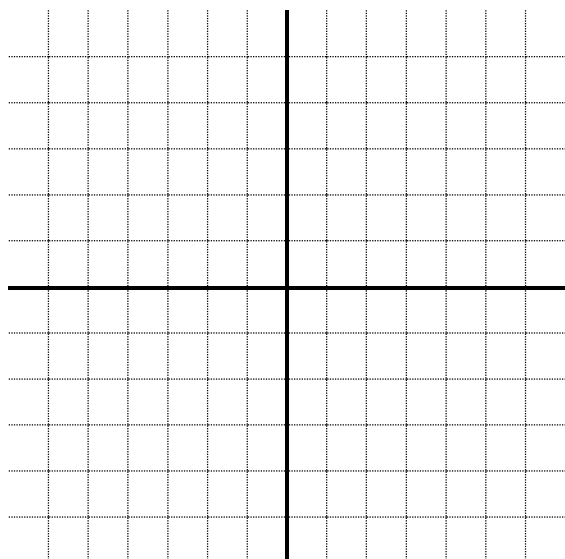
12) Je dána lineární funkce $f: y = \frac{2x-1}{6}$. Pro které x je $f(x) = 0$? (1/2)

13) Přímá úměrnost je dána rovnicí $y = 4x$ a nepřímá úměrnost je dána rovnicí $y = \frac{4}{x}$. Který z následujících bodů je průsečíkem grafů těchto funkcí?

- a) $A[1;4]$ b) $B[0;1]$ c) $C[1;-4]$ d) $D[4;1]$

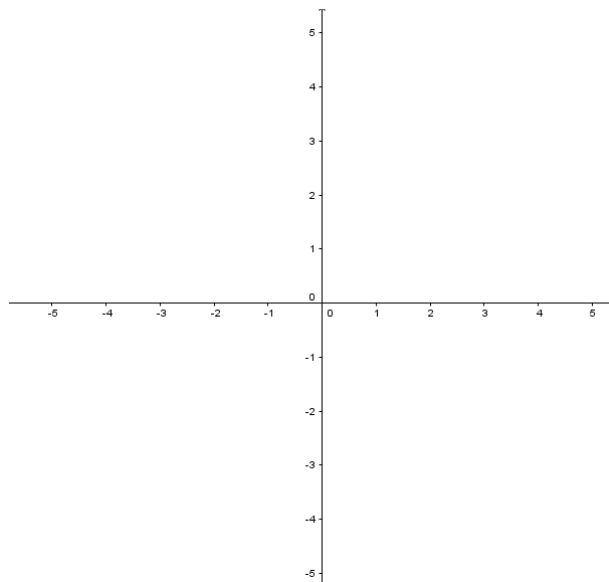
14) Lineární funkce prochází body $A = [2;-1]$, $B = [3;5]$

- Nalezněte předpis této lineární funkce
- Načrtněte její graf
- Určete $f(-4)$
- Pro které x je $f(x) = -2$
- Určete souřadnice průsečíku této funkce s osou y

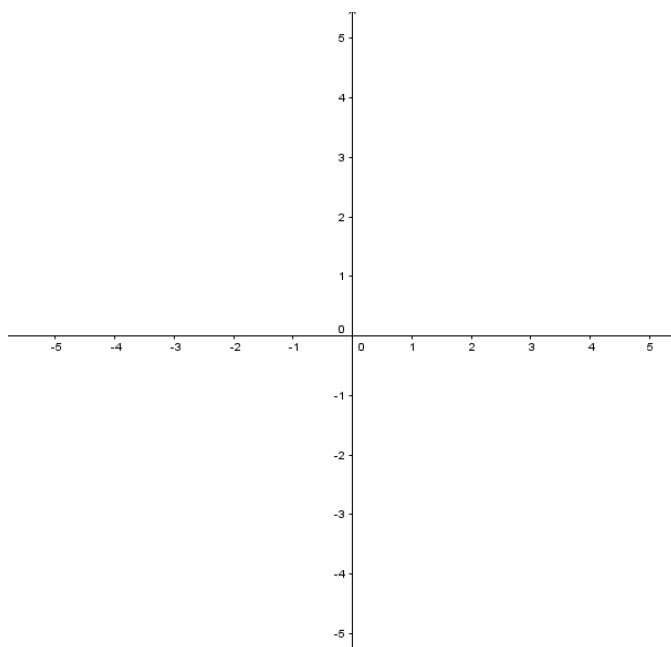

Konstrukční úlohy

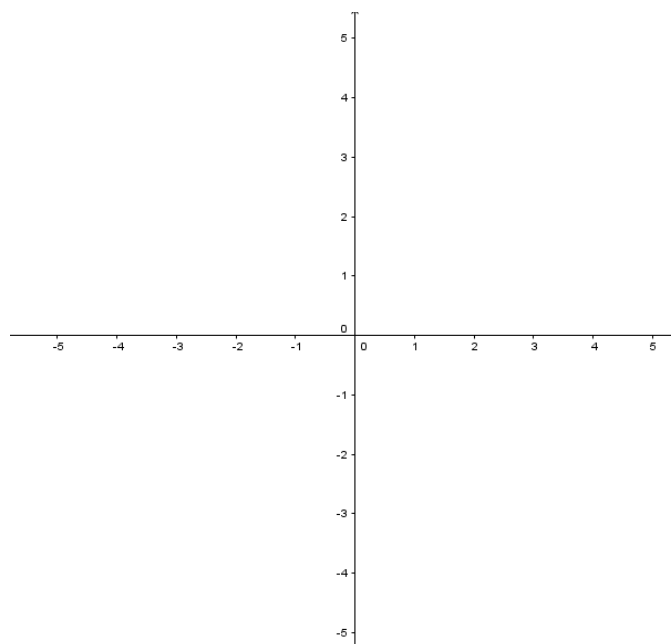
- 1) V trojúhelníku ABC jsou dány souřadnice vrcholů $A[0;1]$; $B[5;-2]$; $C[0;5]$. Narýsujte výšku z vrcholu C. Určete vzdálenost bodu B od přímky AC.

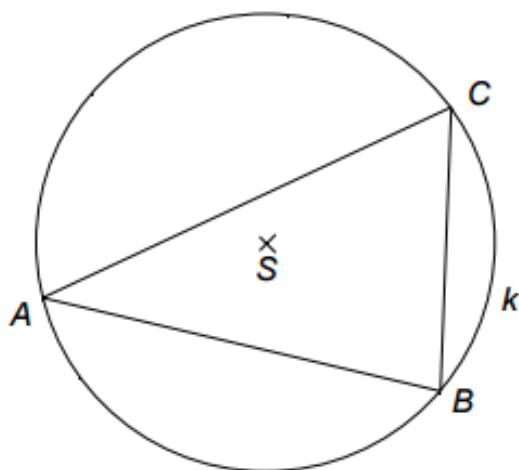
- 2) V souřadnicovém systému Oxy umístěte úsečku PQ, $P[-2;4]$ a $Q[4;0]$. Najděte střed S úsečky PQ a запиšte jeho souřadnice.

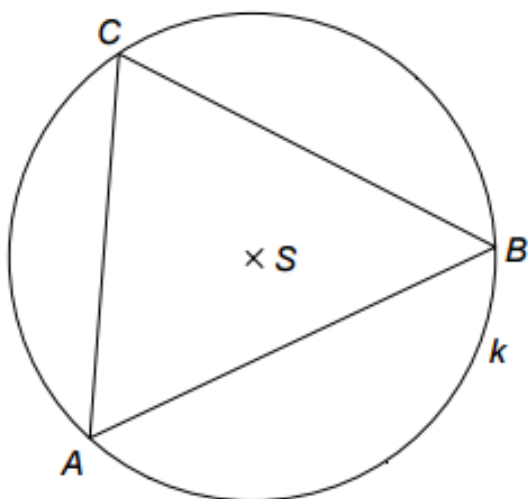
- 3) V souřadnicovém systému Oxy jsou umístěny vrcholy $B[1;2]$, $C[-2;5]$ trojúhelníku ABC. Výška spuštěná na stranu BC z vrcholu A je $v_a = AP$. Pata výšky P leží na souřadnicové ose y a vrchol A na souřadnicové ose x. V obrázku sestrojte body P, A a trojúhelník ABC.

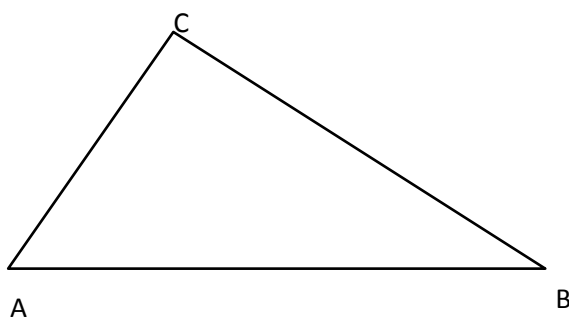
- 4) Trojúhelníku ABC je opsána kružnice k . a) Sestrojte obraz B_1C_1 úsečky BC ve středové souměrnosti podle středu S .
b) Sestrojte obraz bodu A_2 bodu A v osové souměrnosti podle přímky BS.

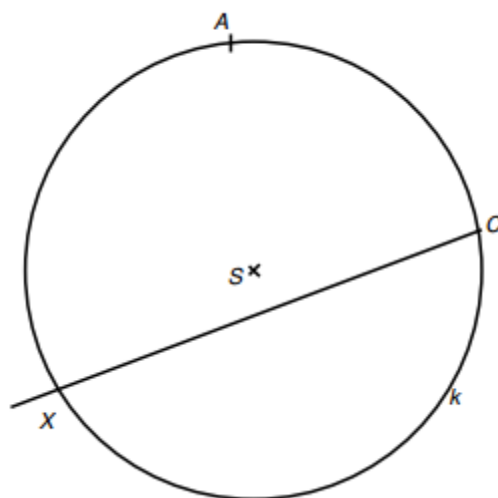
- 5) Trojúhelníku ABC je opsána kružnice k . a) sestrojte obraz B_1 bodu B v osové souměrnosti podle přímky CS. B) Sestrojte odraz A_2C_2 úsečky AC ve středové souměrnosti podle středu S .

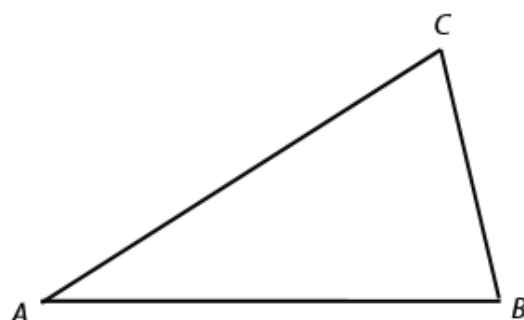
- 6) Je dán trojúhelník ABC. A) Sestrojte obraz trojúhelníku $A_1B_1C_1$ v osové souměrnosti podle osy úhlu BAC. b) Sestrojte obraz trojúhelníku $A_2B_2C_2$ ve středové souměrnosti podle středu T, které je těžištěm trojúhelníku ABC.

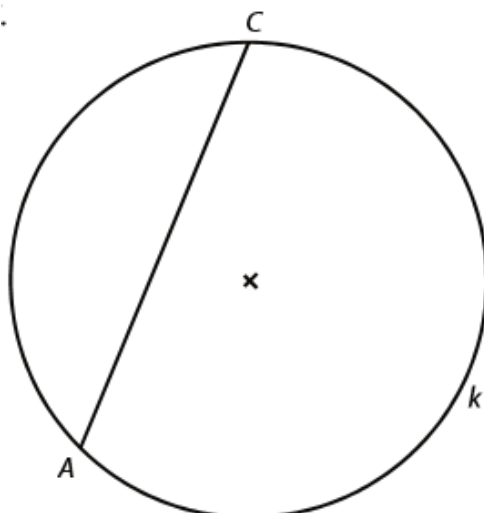
- 7) A) Proved'te náčrtek obecného trojúhelníku ABC, vyznačte v něm výšku v_c z vrcholu C a kružnici k trojúhelníku opsanou. Výšku v_c protáhněte a průsečík s kružnicí k označte písmenem X.
 B) V přiloženém obrázku je zobrazena kružnice opsaná trojúhelníku ABC, dva vrcholy trojúhelníku (A,C) a polopřímka CX, na níž leží výška v_c . V obrázku sestrojte vrchol B a doplňte trojúhelník ABC.
 C) V nalezeném trojúhelníku ABC sestrojte výšku v_a a vyznačte její patu P.

- 8) V rovině je umístěn trojúhelník ABC. Sestrojte bod D tak, aby obrazec ABCD tvořil lichoběžník se shodnými úhlopříčkami. Základny lichoběžníku jsou AB a CD. Lichoběžník narýsujte.

- 9) Na kružnici k leží krajní body úsečky AC. Sestrojte lichoběžník ABCD, jehož všechny vrcholy leží na kružnici k a úhlopříčka AC má stejnou délku jako základna AB.

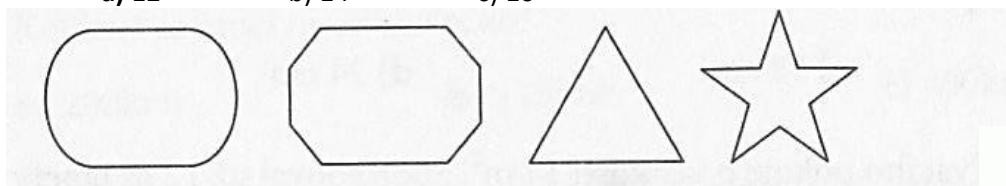

10) Jaký je celkový počet os souměrnosti čtverce a rovnostranného trojúhelníku?

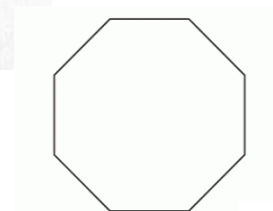
- a) 5   b) 10   c) 8   d) 7

11) Jaký je celkový počet os souměrnosti následujících rovinných obrazců?

- a) 12   b) 14   c) 10

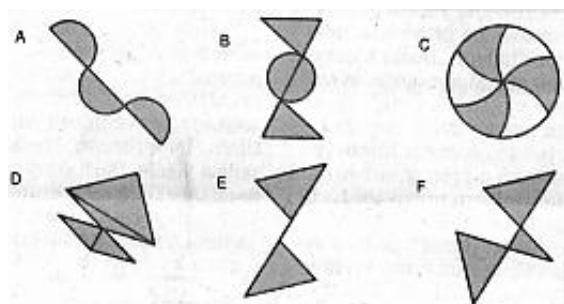

12) Jaký počet os souměrnosti má pravidelný osmiúhelník?

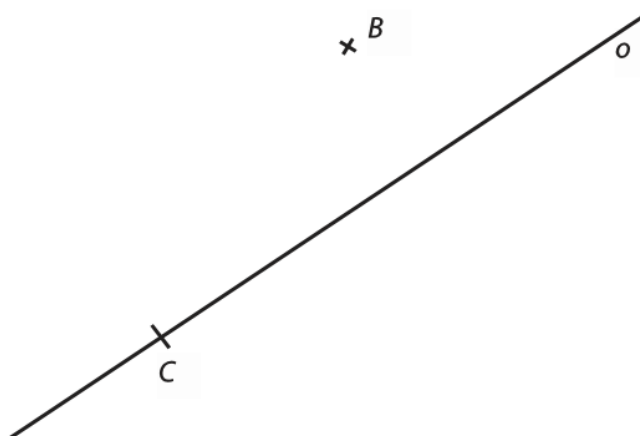

13) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé, či nikoli:

- a) všechny tři obrazce A, B, C jsou osově souměrné   ☐ A   ☐ N
 b) oba dva obrazce A, D jsou osově souměrné   ☐ A   ☐ N
 c) přesně tři ze šesti obrazců jsou osově souměrné   ☐ A   ☐ N

14) Na přímce o leží bod C a mimo ni leží bod B .

- a) Narýsujte přímku p , která prochází bodem B a je kolmá k přímce o . Průsečík přímek o , p označte S .
 b) Přímka o rozděluje rovnoramenný trojúhelník ABC na dvě shodné části. Sestrojte chybějící vrchol A trojúhelníku ABC a trojúhelník narýsujte.
 c) Trojúhelník ABC leží uvnitř čtverce $BCDE$. Sestrojte dva chybějící vrcholy D , E čtverce $BCDE$ a čtverec narýsujte.
 d) Sestrojte přímku m , která prochází bodem B a je rovnoběžná s přímkou AC .

- 15) Ve zvolené polorovině s hraniční přímkou AB sestrojte bod C tak, aby trojúhelník ABC byl pravoúhlý s pravým úhlem při vrcholu C a aby velikost úsečky BC byla 6 cm.

